

RINKTINIAI GNOMINIAI FRAGMENTAI

IŠ PIRMOSIOS OLIMPINĖS ODĖS (*Ol.* 1. 28–35)

- ἢ θαύματα πολλά, καὶ ποῦ τι καὶ βροτῶν
 28b φάτις ὑπὲρ τὸν ἀλαθῆ λόγον
 δεδαϊδαλμένοι ψεύδεσι ποικίλοις
 ἐξαπατῶντι μῦθοι.
- B' Χάρις δ', ἅπερ ἅπαντα τεύχει τὰ μείλιχα θνατοῖς,
 31 ἐπιφέρεισα τιμὰν καὶ ἄπιστον ἐμήσατο πιστόν
 ἔμμεναι τὸ πολλακίς·
 ἀμέραι δ' ἐπίλοιποι
 μάρτυρες σοφώτατοι.
- 35 ἔστι δ' ἀνδρὶ φάμεν εὐκόκς ἀμφὶ δαι-
 μόνων καλὰ· μείων γὰρ αἰτία.
- Ir taip daug kas stulbina, bet kur tik marieji
 šneka, ten, man regis, margaspalviais
 melais išpuošti pasakojimai suvedžioja,
 peržengdami tiesą atitinkantį žodį.
 Mat Charitė, kuri sumeistrauja visa, kas miela
 mirtingiesiems, atnešdama garbę, net ir tikėti nevertą
 dažnukart sumaniai padaro tikėtiną;
 ateinančios dienos –
 išmintingiausi liudytojai.
 Tinka juk žmogui apie dievybes gerai kalbėti –
 tada menkesnis kaltinimas.

IŠ FRAGMENTŲ KORPUSO

- 61 Stob. *ecl.* 2. 1. 8 (2. 4 Wachsmuth-Henze)
 Πίνδαρος παιάνων·
 τί ἔλπει σοφίαν ἔμμεν, ἂν ὀλίγον τοι
 ἀνήρ ὑπὲρ ἀνδρὸς ἴσχει;
 οὐ γὰρ ἔσθ' ὅπως τὰ θεῶν
 βουλευματ' ἐρευνάσει βροτέα φρενί·
 5 θνατάς δ' ἀπὸ ματρὸς ἔφην.
- 61 Stob. *ecl.* 2. 1. 8 (2. 4 Wachsmuth-Henze):
 iš Pindaro pajanų.
 Negi išmintimi laikai tai, kuo tiek nedaug
 vyras vyrą pralenkia?
 Juk neįmanoma, kad dievų
 sumanymus mariuoju protu ištirtų tas,
 kurs kilęs iš mirtingos motinos.
- 108ab Epist. Socr. 1. 7 (p. 610 Hercher = 11. 6 Köhl)
 ἀπειθεῖν δὲ αὐτῷ ὄκνω, καὶ τὸν Πίνδαρον
 ἠγούμενος εἰς τοῦτο εἶναι σοφόν, ὅς φησι·
 (a) θεοῦ δὲ δεῖξαντος ἀρχὰν
 ἕκαστον ἐν πρᾶγος εὐθεῖα δὴ
 κέλευθος ἀρετᾶν ἔλεῖν,
 τελευταί τε καλλίονες.
 σχεδὸν γὰρ οὕτω που αὐτῷ ἔχει τὸ ὑπόρχημα.
 Clem. Alex. *strom.* 5. 14. 101 (2. 393 Stählin)
 ὁ μελοποιὸς δέ·
 (b) θεῶν δὲ δυνατὸν μελαίνας
 ἐκ νυκτὸς ἀμίαντον ὄρσαι φάος,
 κελαινεφέι δὲ σκότει
 καλύψαι σέλας καθαρόν
 5 ἀμέρας.
- 108ab Epist. Socr. 1. 7 (p. 610 Hercher = 11. 6 Köhl):
 netikėti juo (*sc.* dievu) nesiryžtu, šiuo klausimu
 laikydamas išmintingu ir Pindarą, kuris sako:
 (a) Dievui parodžius
 bet kurio reikalo pradžia, kelias
 tikrai tiesus sugriebti šaunumą
 ir atbaiga esti tauresnė.
 Mat taip maždaug byloja hiporchema.
 Clem. Alex. *strom.* 5. 14. 101 (2. 393 Stählin):
 o giesmių kūrėjas [taip sako]:
 (b) O dievui įmanoma iš juodos
 nakties nepalytėtą šviesą iškelti
 ir juodamigle tamsybe
 tyrą dienos spindesį
 paslėpti.

131b Plut. *consol. ad Apoll.* 35. 120c

σῶμα μὲν πάντων ἔπεται θανάτῳ
περισθενεῖ,
ζῶν δ' ἔτι λείπεται αἰῶνος εἰδω-
λον· τὸ γὰρ ἔστι μόνον
ἐκ θεῶν· εὔδει δὲ πρᾶσσόντων μελέων,
ἀτὰρ εὐ-
5 δόντεσσι ἐν πολλοῖς ὄνειροις
δείκνυσσι τερπνῶν ἐφέρπισαν χαλεπῶν
τε κρίσιν.

133 Plat. *Men.* 81b

λέγει δὲ καὶ Πίνδαρος καὶ ἄλλοι ... τὴν ψυχὴν
τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἀθάνατον ... δεῖν δὴ διὰ
ταῦτα ὡς ὁσιώτατα διαβιῶνα τὸν βίον·

οἷσι δὲ Φερσεφόνα ποινὰν παλαιοῦ πένθεος
δέξεται, ἐς τὸν ὑπερθεὺν ἄλιον κείνων ἐνάτω
ἔτει
ἀνδιδοῖ ψυχὰς πάλιν, ἐκ τῶν βασιλῆες
ἀγαυοί
καὶ σθένει κραίνοιο σοφία τε μέγιστοι
5 ἄνδρες αὔζοντ'· ἐς δὲ τὸν λοιπὸν χρόνον ἦροες
ἀγνοὶ πρὸς ἀνθρώπων καλέονται.

137 ΗΠΙΠΟΡΑΤΕΙ? ΑΘΗΝΑΙΩΙ

Clem. Alex. *strom.* 3. 3. 17 (2. 203 Stählin)
Πίνδαρος περὶ τῶν ἐν Ἐλευσίνι μυστηρίων
λέγων ἐπιφέρει·

ὄλβιος ὅστις ἰδὼν κεῖν' εἶσ' ὑπὸ χθόν'·
οἶδε μὲν βίου τελευτάν,
οἶδεν δὲ διόσδοτον ἀρχάν.

140d Clem. Alex. *strom.* 3. 3. 17 (2. 203 Stählin)

Πίνδαρος τε ὁ μελοποιὸς οἷον ἐκβακχεύεται, ἄντικρυς
εἰπών·

τί θεός; τὸ πᾶν.

159 Dion. Hal. *de or. ant.* 2 (1. 4. 20 Usener-
Radermacher)

ἀλλὰ γὰρ οὐ μόνον

ἀνδρῶν δικαίων Χρόνος σωτὴρ ἄριστος

κατὰ Πίνδαρον, ἀλλὰ καὶ τεχνῶν ... καὶ παντὸς
ἄλλου σπουδαίου χρήματος.

131b Plut. *consol. ad Apoll.* 35. 120c:

Kiekvieno kūnas paklūsta didžiagai
mirčiai,
bet gyvas dar lieka gyvenimo
vaizduly, mat vien šis esti
iš dievų; jis miega kūnui dirbant,
tačiau
miegantiems sapnų gausybėje
parodo artėjantį nuosprendį dėl malonumų
ir vargų.

133 Plat. *Men.* 81b:

Ir Pindaras sako, ir kiti [...], kad žmogaus siela
esti nemirtinga [...] ir kad dėl to reikia kuo
dievobaimingiau gyvenimą nugyventi:

Iš kurių Persefonė priima atlygį už senybinį
sielvartą, tiems devintaisiais metais į saulę
viršuje
vėlei jų sielas gražina; iš jų randasi iškilūs
karaliai
bei vyrai, mitrūs jėga ir didžiausi išmintimi.
O likusį laiką
žmonių jie vadinami šventaisiais herojais.

137 ΗΠΟΚΡΑΤΕΙ ΑΤΕΝΙΕΧΙΟΥ (?)

Clem. Alex. *strom.* 3. 3. 17 (2. 203 Stählin):
kalbėdamas apie Eleusino misterijas, Pindaras
priduria:

Palaimingas tasai, kurs tai išvydęs eina po žeme:
žino gyvenimo atbaiga,
žino ir Dzeuso duotą pradžią.

140d Clem. Alex. *strom.* 3. 3. 17 (2. 203 Stählin)

Ir giesmių kūrėjas Pindaras, tarytum bakchiško
siautulio apimtas, tiesiai sako:

Kas yra dievas? Visa kas.

159 Dion. Hal. *de or. ant.* 2 (1. 4. 20 Usener-
Radermacher):

mat juk ne tik

geriausias teisiųjų vyrų gelbėtojas – Laikas,

pasak Pindaro, bet ir menų [...] ir bet kurio kito rimto
dalyko.

<p>209 Stob. <i>ecl.</i> 2. 1. 21 (2. 7 Wachsmuth-Henze)
 Πινδάρου·
 τοὺς φυσιολογοῦντας ἔφη Πίνδαρος·

 ἀτελεῖ σοφίας καρπὸν δρέπ(ειν).</p> | <p>209 Stob. <i>ecl.</i> 2. 1. 21 (2. 7 Wachsmuth-Henze)
 Pindaro:
 gamtos tyrinėtojai, pasak Pindaro,

 neprinokusį išminties vaisių raško.</p> |
| <p>210 Plut. <i>de cohib. ira</i> 8. 457b
 χαλεπώτατοι δὲ (κατὰ Πίνδαρον)

 ἄγαν φιλοτιμίαν μνόμενοι ἐν πόλεσιν ἄνδρες·
 ἰστᾶσιν ἄλγος ἐμφανές.</p> | <p>210 Plut. <i>de cohib. ira</i> 8. 457b
 o nepakenčiamiausi (pasak Pindaro)

 Garbės iš miestų pernelyg trokštą vyrai didžiai
 pavojingi: jie sukelia akivaizdų skausmą.</p> |
| <p>217 Clem. Alex. <i>paedag.</i> 3. 72. 1 (1. 275 Stählin)
 Πίνδαρος·

 γλυκὺ τι κλεπτόμενον μέλημα Κύπριδος.</p> | <p>217 Clem. Alex. <i>paedag.</i> 3. 72. 1 (1. 275 Stählin)
 Pindaras [sako]:

 Nežinia kodėl vagiamas Kipridės numylėtinis
 yra saldus.</p> |
| <p>225 Schol. Pind. <i>Ol.</i> 2. 42e
 πρὸ τῶν ἀγαθῶν τοῖς ἀνθρώποις τὰ κακά· ὅπερ
 καὶ ἐν ἑτέρῳ (-ροῖς v.l.) φησὶν·

 ὅποταν θεὸς ἀνδρὶ χάριμα πέμψη,
 πάρος μέλαιναν καρδίαν ἐστυφέλιξεν.</p> | <p>225 Schol. Pind. <i>Ol.</i> 2. 42e
 prieš gerus dalykus žmonėms nutinka blogi, kaip
 ir kitame kūrynyje sako [Pindaras]:

 Kai tik dievas vyrui siunčia džiaugsmą,
 pirm to smogia juodon širdin.</p> |
| <p>233 Clem. Alex. <i>paedag.</i> 3. 12. 92. 4 (1. 286 Stählin)
 (κατὰ Πίνδαρον)

 πιστὸν δ' ἀπίστοις οὐδέν.</p> | <p>233 Clem. Alex. <i>paedag.</i> 3. 12. 92. 4 (1. 286 Stählin)
 (pasak Pindaro)

 Nepatikimiems nėra nieko patikimo.</p> |

Graikiškas tekstas parengtas pagal:

Pindar, Vol. 1: *Olympian Odes, Pythian Odes* (Loeb Classical Library 56); Vol. 2: *Nemean Odes, Isthmian Odes, Fragments* (Loeb Classical Library 485), edited and translated by William H. Race, Cambridge, MA, London: Harvard University Press, 1997.

Iš sen. graikų kalbos vertė filosofinio teksto vertimo seminario dalyviai:
Vytautas Ališauskas, Viktoras Bachmetjevas, Paulius Garbačiauskas,
Elzė Sigutė Mikalonytė, Jonas Skarulskis, Julita Slipkauskaitė,
Gendvilė Svirskaitė ir Gintarė Vaičiulytė

Mokslinis redaktorius **Paulius Garbačiauskas**